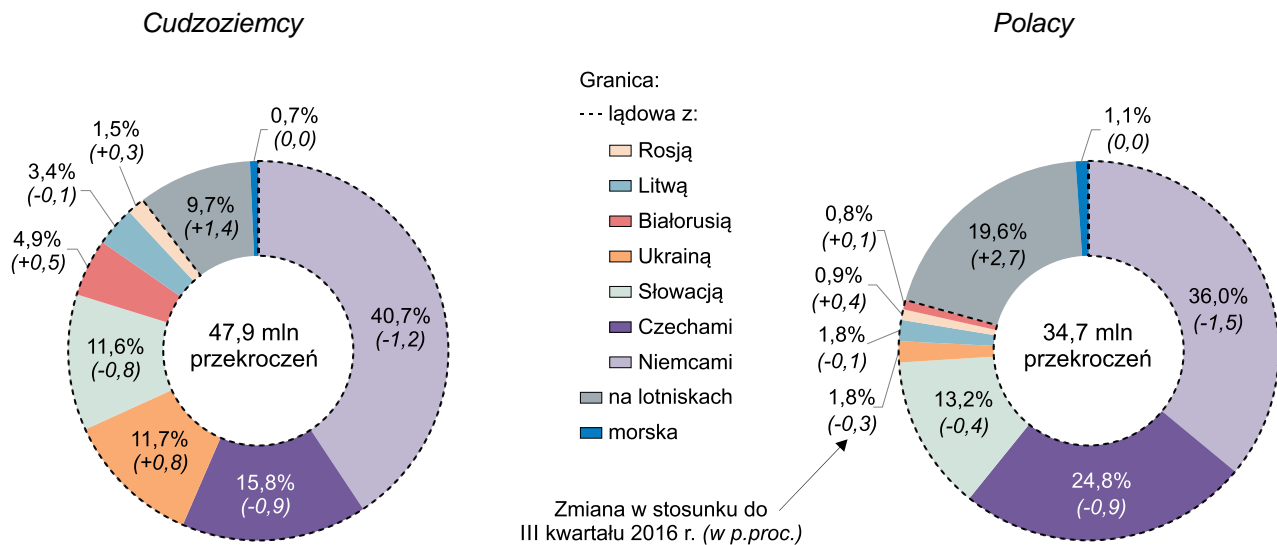

Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w III kwartale 2017 roku

W III kwartale 2017 r. szacunkowa liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 82,6 mln, z tego 47,9 mln (58,0%) dotyczyło cudzoziemców (nierezydentów), a Polaków (rezydentów) 34,7 mln (42,0%). Około 73,3% ogółu przekroczeń dotyczyło granicy lądowej Polski z krajami Unii Europejskiej, 13,8% granicy na lotniskach, 12,0% zewnętrznej granicy lądowej UE i 0,9% morskiej.

Wykres 1. Struktura ruchu granicznego osób (z Polski i do Polski) w III kwartale 2017 r.

Najwięcej osób przekraczało lądową granicę Polski na odcinku z Niemcami (45,4% ogółu przekroczeń lądowej granicy Polski w III kwartale 2017 r.), następnie granicę z Czechami (22,9%), Słowacją (14,4%), Ukrainą (8,9%), Białorusią (3,7%), Litwą (3,2%) i Rosją (1,5%).

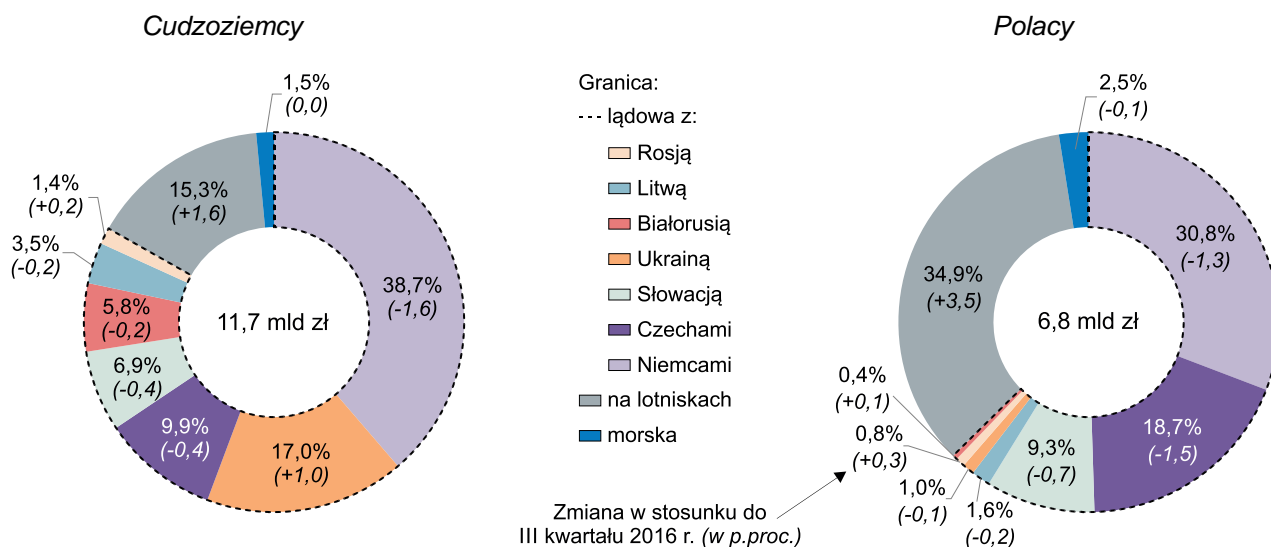
Wśród cudzoziemców przekraczających poszczególne odcinki lądowej granicy Polski dominowali obywatele kraju sąsiadującego, na przykład: na granicy z Ukrainą – obywatele Ukrainy (95,6%), na granicy z Rosją – obywatele Rosji (88,1%), a na granicy z Białorusią – obywatele Białorusi (84,6%).

Szacunkowa wartość towarów i usług zakupionych w Polsce przez cudzoziemców w III kwartale 2017 r. ukształtowała się na poziomie 11,7 mld zł, natomiast wydatków poniesionych za granicą przez mieszkańców Polski – 6,8 mld zł. W odniesieniu do analogicznego okresu 2016 r. wydatki cudzoziemców były wyższe o 7,7%, a Polaków o 6,5%. W stosunku do kwartału poprzedniego wydatki cudzoziemców i Polaków również były wyższe, odpowiednio o 7,3% i o 41,7%.

W strukturze wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających lądową granicę w III kwartale 2017 r. największy udział miały wydatki przekraczających granicę z Niemcami (46,6%), następnie z Ukrainą (20,5%), Czechami (11,8%), Słowacją (8,3%), Białorusią (7,0%), Litwą (4,3%) i Rosją (1,6%).

W przypadku mieszkańców Polski, przekraczających lądową granicę kraju, najwyższe wydatki za granicą ponieśli przekraczający granicę z Niemcami (49,2% ogółu wydatków Polaków przekraczających lądową granicę Polski w III kwartale 2017 r.), następnie z Czechami (29,9%), Słowacją (14,9%), Litwą (2,6%), Ukrainą (1,5%), Rosją (1,3%) i Białorusią (0,6%).

Wykres 2. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w III kwartale 2017 r.

Zróżnicowanie wydatków, w tym także pod względem struktury asortymentowej, występowało na poszczególnych odcinkach granicy, zarówno wśród cudzoziemców, jak i Polaków. Związane jest to m.in. ze sposobem podróżowania, celem podróży, długością pobytu, czy też opłacalnością dokonywania zakupów za granicą.

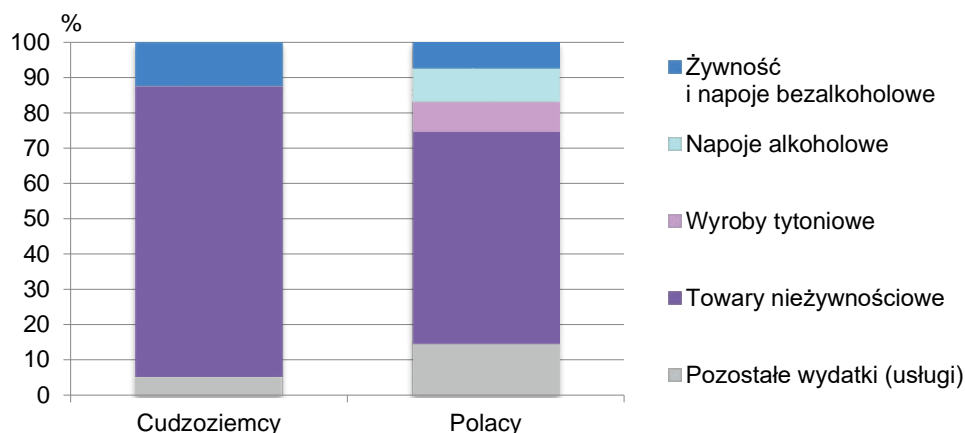
Tabl. 1. Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w III kwartale 2017 r.

Granica	Ruch graniczny ^a				Wydatki				Średnie wydatki ^b			
	cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy	
	mln osób	III kw. 2016 =100	mln osób	III kw. 2016 =100	mln zł	III kw. 2016 =100	mln zł	III kw. 2016 =100	zł	III kw. 2016 =100	zł	III kw. 2016 =100
Ogółem	47,9	106,3	34,7	105,1	11 718,9	107,7	6 836,7	106,5	499	101,6	402	102,3
lądowa	42,9	104,7	27,5	101,6	9 747,7	105,7	4 280,0	101,0	461	101,1	314	100,2
zewnętrzna UE	8,7	116,2	1,2	112,5	2 832,2	112,5	146,3	119,6	664	95,8	238	106,1
z: Rosją ^c	0,7	125,9	0,3	177,3	158,4	128,2	55,9	169,0	448	100,9	340	95,6
Białorusią	2,4	118,1	0,3	130,0	679,4	104,9	25,5	130,5	592	88,6	194	98,3
Ukrainą ^d	5,6	114,3	0,6	90,4	1 994,5	114,3	64,9	93,1	721	98,6	204	103,1
wewnętrzna UE	34,2	102,2	26,3	101,1	6 915,5	103,1	4 133,7	100,4	410	101,4	318	100,1
z: Litwą	1,6	103,4	0,6	100,4	415,7	103,0	111,2	96,8	520	101,0	315	100,8
Słowacją..	5,5	99,6	4,6	102,0	807,0	100,9	636,5	99,3	293	101,1	286	98,4
Czechami	7,6	100,8	8,6	101,1	1 154,7	103,0	1 279,5	98,4	311	102,2	297	99,9
Niemcami	19,5	103,4	12,5	100,9	4 538,1	103,6	2 106,5	102,3	473	100,9	344	100,6
morska	0,3	103,2	0,4	102,2	176,5	108,2	169,4	101,1	1 013	104,4	841	99,0
na lotniskach ...	4,6	124,3	6,8	122,0	1 794,7	120,2	2 387,3	118,4	820	97,7	748	97,9

^a Z Polski i do Polski. ^b Na jedną osobę podczas jednej podróży. ^c Umowa o MRG z Federacją Rosyjską pozostaje zawieszona od 4 lipca 2016 r. przez stronę polską i rosyjską. ^d Umowa o MRG z Ukrainą była zawieszona przez stronę polską w okresie od 4 lipca 2016 r. do 2 sierpnia 2016 r. w zakresie wjazdu i pobytu na terytorium RP mieszkańców strefy przygranicznej Ukrainy.

Cudzoziemcy przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski w III kwartale 2017 r. na zakup towarów nieżywnościowych przeznaczili ok. 82% swoich wydatków, na żywność i napoje bezalkoholowe ok. 12%, a na pozostałe wydatki (usługi) ok. 5%. Spośród artykułów nieżywnościowych największym zainteresowaniem cudzoziemców cieszyły się materiały do budowy, remontu i konserwacji mieszkania lub domu (ok. 23% wydatków na towary nieżywnościowe), sprzęt RTV i AGD (ok. 19%) oraz części i akcesoria do środków transportu (ok. 13%).

Wykres 3. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą przekraczających zewnętrzną granicę Unii Europejskiej na terenie Polski w III kwartale 2017 r.

Mieszkańcy Polski, przekraczający w III kwartale 2017 r. zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski, większość (ok. 60%) wydatkowanych za granicą środków przeznaczili na

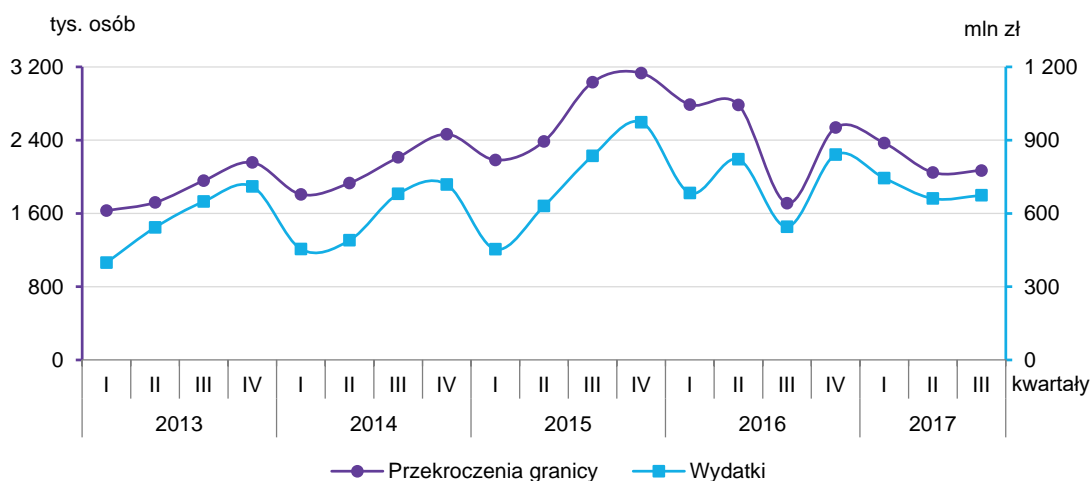
zakup towarów nieżywnościowych, głównie paliwa. Znaczny udział w strukturze wydatków Polaków przekraczających granicę zewnętrzną miały pozostałe wydatki (usługi) – ok. 15%, natomiast żywność i napoje bezalkoholowe – ok. 7%.

Cudzoziemcy **przekraczający wewnętrzną granicę UE** w III kwartale 2017 r. największe wydatki w Polsce ponieśli na towary nieżywnościowe – ok. 53%, następnie na pozostałe wydatki (usługi) – ok. 20%, a na żywność i napoje bezalkoholowe – ok. 13%. Z kolei wśród mieszkańców Polski przekraczających omawianą granicę znaczny udział w strukturze wydatków poniesionych za granicą – ok. 55% miały pozostałe wydatki (usługi) i towary nieżywnościowe – ok. 29%, a na żywność i napoje bezalkoholowe Polacy przeznaczyci ok. 12%.

W ramach małego ruchu granicznego (MRG) na granicy polsko-ukraińskiej w III kwartale 2017 r. odnotowano 2,1 mln odpraw¹ cudzoziemców (z Polski i do Polski), co stanowiło 36,9% ogółu przekroczeń tego odcinka granicy przez cudzoziemców. W porównaniu zarówno z analogicznym okresem poprzedniego roku, jak w stosunku do II kwartału 2017 r. liczba przekroczeń granicy w ramach MRG była większa (odpowiednio o 20,9% i 1,0%).

Szacunkowa wartość wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską w ramach MRG w III kwartale 2017 r. wyniosła 674,1 mln zł, co stanowiło 33,8% ogółu wydatków cudzoziemców przekraczających granicę polsko-ukraińską. Wydatki te były o 23,6% wyższe niż w analogicznym okresie 2016 roku i o 2,0% wyższe niż w poprzednim kwartale.

Wykres 4. Mały ruch graniczny cudzoziemców na granicy polsko-ukraińskiej

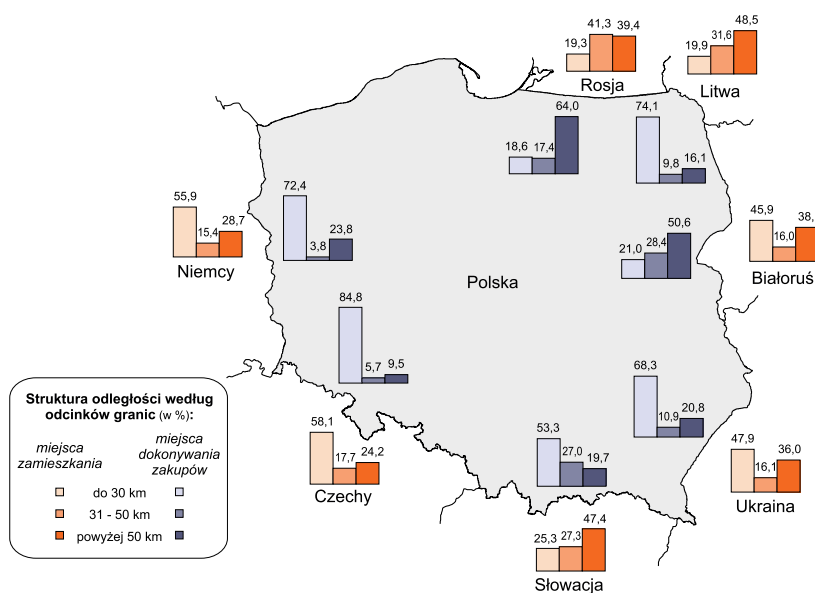

Średnie wydatki poniesione w Polsce przez cudzoziemca przekraczającego granicę polsko-ukraińską w ramach MRG w III kwartale 2017 r. wyniosły 659 zł, podczas gdy w poprzednim kwartale – 646 zł, a przed rokiem – 649 zł.

¹ Dane Komendy Głównej Straży Granicznej.

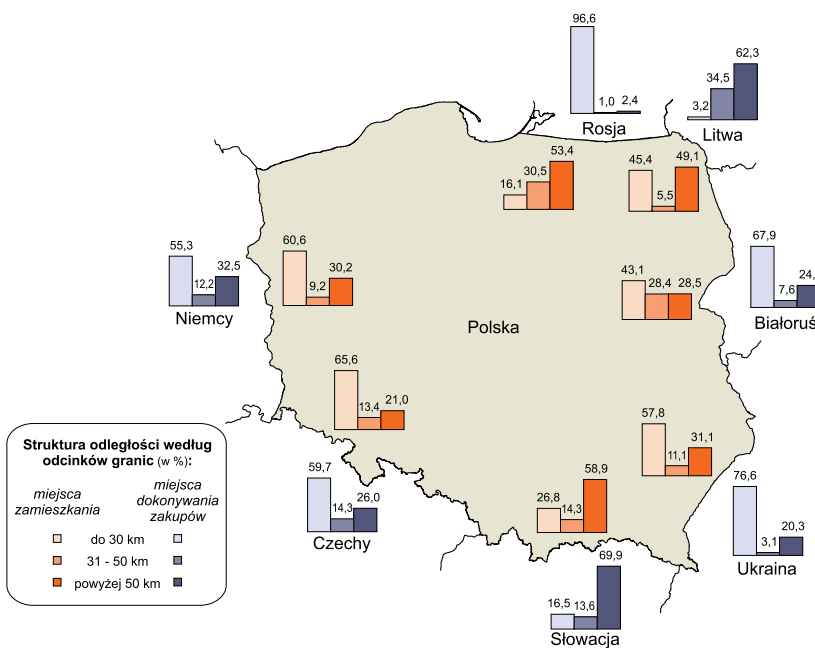
Badania przeprowadzone w III kwartale 2017 r. pokazują, że przekraczający lądową granicę Polski zarówno cudzoziemcy jak i Polacy, byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy – 67,3% cudzoziemców i 67,2% Polaków, przy czym 48,7% cudzoziemców i 55,5% Polaków mieszkało w pasie do 30 km od granicy.

Mapa 1. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie odległości od granicy miejsca zamieszkania oraz miejsca dokonania zakupów przez cudzoziemców w III kwartale 2017 r.

W przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 63,2% cudzoziemców oraz 63,5% Polaków przekraczających lądową granicę Polski mieszkało w pasie do 50 km od granicy, a w przypadku wewnętrznej granicy UE – odpowiednio 68,3% i 67,4%.

Mapa 2. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie odległości od granicy miejsca zamieszkania oraz miejsca dokonania zakupów przez Polaków w III kwartale 2017 r.

Najwięcej cudzoziemców objętych badaniem dokonywało zakupów w pasie do 50 km od granicy, w przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 67,5% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej UE – 80,3%. Z kolei odsetek Polaków przekraczających granicę i dokonujących zakupów w pasie do 50 km od granicy zewnętrznej wyniósł 83,6% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej – 62,0%.

Uwagi metodyczne

1. Prezentowaną informację opracowano na podstawie wyników badań „Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej” oraz „Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach”, ujętych w programie badań statystycznych statystyki publicznej. Metodologia badań została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki. Badania prowadzone od 2014 r. wspólnie przez te instytucje są wynikiem integracji czterech badań (w tym „Badania obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski”).
2. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) do Polski oraz ruchu pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej odbywa się w otoczeniu wybranych przejść granicznych z ruchem osobowym (w tym portów lotniczych i morskich). Prowadzone jest w każdym kwartale, w wylosowanych dniach. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) obejmuje wyjeżdżających z Polski przez zewnętrzną i wewnętrzną granicę UE na terenie Polski. Badaniu nie podlegają osoby przebywające w Polsce powyżej 1 roku (z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych). Dane dotyczące wydatków poniesionych przez cudzoziemców (nierezydentów) w Polsce uwzględniają także towary zakupione w Polsce w celu odsprzedaży w kraju nierezydenta. Badaniem ruchu granicznego (w obu kierunkach – z Polski i do Polski) objęte są osoby i pojazdy przekraczające granicę Polski z krajami Unii Europejskiej na wybranych drogowych przejściach granicznych.
3. Badanie uczestnictwa Polaków (rezydentów) w podróżach prowadzone jest w gospodarstwach domowych, w cyklu kwartalnym (w miesiącu następnym po kwartale), metodą wywiadu bezpośredniego. Badaniu nie podlegają osoby przebywające za granicą powyżej 1 roku (z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych). Prezentowane dane dotyczące wydatków rezydentów poniesionych za granicą obejmują wydatki finansowane tylko ze środków własnych (nie są wliczane wydatki finansowane przez zakład pracy oraz inne osoby i instytucje), uwzględniają także towary zakupione za granicą w celu odsprzedaży w Polsce.
4. Dane o ruchu granicznym na zewnętrznej granicy UE na terenie Polski pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej i dotyczą liczby przekroczeń granicy – osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy granicę tę przekracza. Obejmują wszystkie przejścia graniczne (drogowe, kolejowe i rzeczne).
5. Umowa o małym ruchu granicznym z Ukrainą weszła w życie 1 lipca 2009 r. W przypadku granicy polsko-ukraińskiej mały ruch graniczny miał większe znaczenie dla obywateli Ukrainy niż Polski, gdyż Polacy mogli podróżować i przebywać na terytorium Ukrainy do 90 dni bez konieczności posiadania wiz. Obowiązek posiadania wizy przez obywateli Ukrainy podróżujących do UE został zniesiony 11 czerwca 2017 r.
6. Umowa o małym ruchu granicznym z Rosją weszła w życie 27 lipca 2012 r., a od dnia 4 lipca 2016 r. pozostaje ona zawieszona.
7. W niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem” ze względu na zaokrąglenia danych. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w opracowaniu. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.
8. Prezentowane dane mają charakter wstępny.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Rzeszowie
Ośrodek Badań Obszarów Transgranicznych
i Statystyki Euroregionalnej
Wiesława Magryś
Tel.: 17 853 52 10

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS
Karolina Dawidziuk
Tel.: 22 608 3009, 22 608 3475
e-mail: rzecznik@stat.gov.pl

Więcej na: <http://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ceny-handel/handel>